

1.Pojam kamatne stope

U ekonomiji se pominje veliki broj definicija, koje ne određuju jasno pojam kamatne stope, međutim jedno je sigurno kamatne stope koje banke primenjuju na kredite odnosno na depozite u osnovi se formiraju na finansijskom tržištu. Nominalna kamatna stopa sadrži dve osnovne komponente: realnu kamatnu stopu i stopu inflacije. Banke prilikom formiranja kamatnih stopa na zajmove uračunavaju i dodatnu maržu koja predstavlja individualizaciju stepena rizika za konkretne dužnike. Ova poslednja komponenta kreditne kamatne stope služi za formiranje rezervi iz kojih se pokrivaju gubici po zajmovima. Ukoliko je kod konkretnog zajma kreditni rizik veći, mora se zaračunati povećani dodatak u okviru kamatne stope za pokrivanje povećanog rizika. Razume se da banka unapred ne zna koji zajam neće biti vraćen na vreme, jer kad bi znala, ona taj zajam ne bi ni odobrila. Međutim, na bazi zakona velikih brojeva, banka može sa visokim stepenom verovatnoće da unapred sagleda stepen kreditnog rizika (default risk) kod raznih kreditnih plasmana.

Na prvoklasne dužnike primenjuje se najniža kamatna stopa koja se obično naziva primarnom kamatnom stopom (prime rate). Ona sadrži ponderisanu cenu izvora sredstava, troškove administracije kredita i prihvatljivu stopu profita banke. Na ovu primarnu kamatnu stopu zaračunava se dodatak koji pokriva stepen kreditnog rizika za razne* konkretne tražioce kredita.

1.1.Fiksne i fleksibilne kamate

Glavna opcija u politici kamatnih stopa banaka sastoji se u izboru između fiksnih i fleksibilnih (varijabilnih) kamatnih stopa. Fiksne kamatne stope predstavljaju tradicionalnu politiku kamatnih stopa banaka koja je bila široko primenjivana u uslovima stabilnosti nacionalnih valuta. Sada se fiksne kamatne stope uglavnom koriste kod kratkoročnih kredita, dok se kod dugoročnih kredita pretežno koriste fleksibilne kamatne stope. To se može objasniti pre svega formiranjem većih stopa inflacije koje dovode i do veće varijabilnosti stopa inflacije u vremenskom horizontu. Sem toga, postoji povećana osetljivost kako banaka tako i dužnika na kamatni rizik koji je povezan sa promenama kamatnih stopa. I najzad, postoji tendencija da banke pomeraju strukturu svojih zajmovnih plasmana u pravcu dugoročnih zajmova koji sadrže povećani kreditni i kamatni rizik. Svi ti razlozi deluju u pravcu sve većeg prihvatanja fleksibilnih (plivajućih) kamatnih stopa. Pri tome banke prihvataju promene kamatnih stopa nastale na finansijskom tržištu.

Za banke se ovde postavljaju dva pitanja. Prvo pitanje odnosi se na *izbor referentne kamatne stope* koja služi kao osnova za formiranje individualiziranih kreditnih kamatnih stopa na razne zajmove, imajući u vidu individualizaciju kreditnog rizika. U tom smislu formira se bazična kamatna stopa kao generalna cena finansijskih resursa banaka. Najpoznatija takva stopa je LIBOR (London Interbank Offered Rate) koja se najviše koristi kao cena sredstava za banke u zemljama koje imaju otvorena finansijska tržišta. Postoji mogućnost kohšćenja i drugih referentnih odnosno bazičnih kamatnih stopa, npr. visina kamatne stope na državne blagajničke zapise ili visina kamatne stope na međubankarskom tržištu primarnog novca.

Drugo pitanje u vezi sa kamatnom politikom jeste *frekvencija ponovnog određivanja kamatnih stopa* polazeći od referentne kamante stope. Naime, promena referentne kamatne stope ima različite efekte na formiranje nivoa fleksibilnih kamatnih stopa po kreditnim aranžmanima u zavisnosti od toga da li se rekalkulacija vrši npr. mesečno, tromesečno ili polugodišnje. Stabilnost finansijskih odnosa po kreditnim aranžmanima između dužnika i banke vodila bi u pravcu dužih rokova rekalkulacije kamatnih stopa. Sa druge strane, visina inflacije i varijabilitet infacionih stopa deluju u suprotnom pravcu.

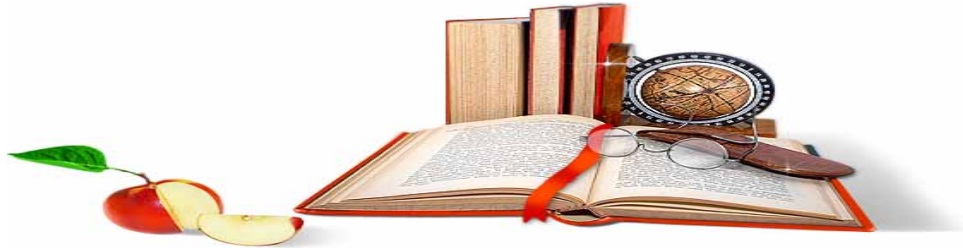
Postoji potencijalna opasnost za dužnike da prihvatanje koncepta fleksibilne kamatne stope može da znači suviše veliki porast kamatnih stopa u vezi sa kretanjem stope inflacije. Preterano visoka kamatna stopa deluje u pravcu ugrožavanja profitabilnosti poslovanja preduzeća dužnika. To može da ugrozi i samu banku usled toga što suviše visoka cena kredita za viskozadužene dužnike (preduzeća i domaćinstva) može da dovede do smanjene mogućnosti otplate kredita i plaćanja kamatnih obaveza. U tom smislu postoji mogućnost da se u kreditnim aranžmanima odrede okviri u kojima je dozvoljeno formiranje fleksibilnih kamatnih stopa. Na primer, ukoliko inicijalna kamatna stopa iznosi 10% godišnje, ona može da bude ograničena na maksimumu od 13% i na minimumu od 7%.

Ukoliko banke primenjuju fiksne kamatne stope na dugoročne kredite kao i fiksne kamatne stope na depozite kao izvore svog potencijala, postoji opasnost da banke izgube profitabilnost, ukoliko dođe do većeg porasta kamatnih stopa na finansijskom tržištu. U tom slučaju dolazi do izražaja ročni debalans u strukturi banaka. Naime banke uvek imaju kraću ročnu strukturu kod depozitnog potencijala i dužu ročnu strukturu kod zajmovnih plasmana. Stoga se povećanje tržišnih kamatnih stopa brže reflektuje na povećanje cene depozita banaka nego na povećanje cene njenih kreditnih plasmana.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET -----

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com